

ราชกิจจานุเบกษา กรุงเทพมหานคร

เล่ม ๑ แผ่นที่ ๕๐ วันอาทิตย์ เดือนสิบสอง แรมสิบห้าค่ำ ปีวาศีปศุศก ๑๒๕๗ หน้าเบอร์ ๕๓๗

สาราน

ข่าวราชการ	หน้า ๕๓๗
ใบขอกตัวเมือง	หน้า ๕๔๐
กียาโลมา	หน้า ๕๔๑
ราชฎาทูลเกล้าฯ ราชฎีกา	หน้า ๕๔๒
ข่าวทนาย	หน้า ๕๔๓
ราชวันเรือเข้าออก	หน้า ๕๕๕
ราชวันประค	หน้า ๕๕๕

ข่าวราชการ

วันพฤหัสบดี เดือนสิบสอง ขึ้นสิบสามค่ำ
 ปีวาศีปศุศก เวลาทุ่มเสด็จพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกพระที่นั่งอนันตสมาคม
 ทรงจุดเทียนเครื่องมัสการ พระเจ้าบรมวงษ
 กรมพระปวเรศวริยาลงกรณ์ถวายศีล ครั้นทรง
 ศีลแล้วพระสงฆ์ ๕๕๖ รูปเจริญพระพุทธมนต์
 ในการฉลองไตรภพ ครั้นเจริญพระพุทธมนต์
 จบแล้วเวลาบ่ายเสด็จเสด็จขึ้น ครั้นรุ่งขึ้นณวัน
 เดือนสิบสอง ขึ้นสิบสี่ค่ำ เวลาเช้า ๕ โมงเสด็จ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกพระที่
 นั่งอนันตสมาคม ทรงจุดเทียนเครื่องมัสการ
 พระเจ้าบรมวงษ กรมพระปวเรศวริยาลงกรณ์

ถวายศีล ครั้นทรงศีลแล้ว จึงพระราชทาน
 อาหารบิณฑบาตแก่พระสงฆ์ ๕๕๖ รูปพระราชทาน
 ในพระที่นั่งอนันตสมาคมนี้ ๑๕. รูป รับพระ
 ราชทานฉับจนพระที่นั่งสทไทยสรวี ๓๒ รูป
 พระบรมวงษานุวงษ ซึ่งเฝ้าทูลลอองธุลีพระบาท
 อยู่ในใต้ทรงพระเคน แลปฏิบัติพระสงฆ์ด้วย
 ครั้นพระสงฆ์รับพระราชทานฉับแล้ว ถวายพระ
 พรลากลับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเสด็จ
 ประทับพระที่นั่งโถงน ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย
 เฝ้าทูลลอองธุลีพระบาทโดยลำดับ จึงทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ ๒ พระราชทานสัญญาบัตร
 ให้หลวงบริรักษ์โลกทวีไสย ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง
 เป็นพระอภัยมณีศรีรักษา ผู้ว่าราชการเมือง
 กระบุรี ถึงศักดิ์นา ๓๐๐๐ ครั้นสิ้นราชการ
 แล้วเวลาเช้า ๕ โมงเสด็จเสด็จขึ้น เวลา ๒
 ทุ่มเสด็จโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จพระเจ้าน้องยาเธอ
 เจ้าฟ้ามหาดุริยางค์เสด็จออกทรงจุดเทียน
 เครื่องมัสการทรงธรรม ในพระที่นั่งอมรินทรวิน
 ฉัย พระอริยวงษวิถถวายเทศน์นาถ ๑ ครั้น
 เวลา ๒ ยามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 จึงเสด็จออกทาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
 ทรงพระที่นั่งราชยาน แต่เคยเชิงบันไดค้ำวัน
 ออกเสด็จพระราชดำเนิน พระอภัยมณีกระบวน
 เจ้าพนักงานตำรวจ ท้าวหน้าหน้าตามเสด็จไป

ออกประตูศรีสุนทร ประตูเทวาทิรมไปประทับ
 เกยเสด็จขึ้นพระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย แล้วทรง
 พระราชทานเงินไป ประทับในเรือพระที่นั่งบัลลังก์
 ทำราชวาทิจุทรงลอยพระประทับ แล้วโปรดเกล้าฯ
 ให้เจ้าพนักงานจุกกอกไม้เพลิงต่าง ๆ ตามเคย ครั้น
 เวลา ๗ ทุ่มเสด็จเสด็จขึ้น
 วันเสาร์ เดือนสิบสอง ขึ้นสิบห้าค่ำเวลา
 เช้า ๕ โมงเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
 ออกพระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงจุกเทียนเครื่อง
 นมัสการ แล้วพระราชทานธรรมาภิเษกยาตรา
 แก่พระสงฆ์ พระสงฆ์รับพระราชทานฉินใน
 พระที่นั่งอนันตสมาคม ๑๕๐ รูป รับพระราช
 ฉินยพระที่นั่งสุทไธยสรวีย์ ๓๒ รูป พระบรม
 วงษาหลวงเจ้าทูลฉลองขลุ่ยพระบาท แลปฏิบัติ
 พระสงฆ์ตามเคย ครั้นพระสงฆ์รับพระราช
 ทานฉินแล้ว สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ถวาย
 อภิเษก แล้วพระสงฆ์ถวายพระพรลากลับ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเสด็จประทับ
 พระที่นั่งไทรน ข้าราชการเจ้าทูลฉลองขลุ่ยพระบาท
 โดยลำดับ เจ้าพนักงานนำใบออกหัวเมืองขึ้นกรม
 มังคมทูลพระกรุณา แล้วพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริด้วยราชการ
 ทั้งปวง อยู่จนเวลาเที่ยงแล้วเสด็จขึ้น
 ครั้นเวลาบ่ายแล้วโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระ
 พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ เสด็จ
 ออกทรงจุกเทียนเครื่องนมัสการ ทรงธรรมในพระที่
 นังอันรินทรวินิจฉัย พระญาณสมโพธิถวายเทศนา
 กัณฑ์ ๑ แล้วเวลา ๕ ทุ่มเสด็จพระบาทสม
 เสด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกทางพระที่นั่งจักรี
 มหาปราสาท ทรงพระที่นั่งราชยานแต่เกยขึ้น
 ใต้วานทวนออก เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยเจ้า
 พนักงานท้าวเวทการนำตามเสด็จไปออกประตูศรีสุน

ทรประตูเทวาทิรมข ไปประทับแคะพระที่นั่งราชกิจวิ
 นิิจฉัย แล้วทรงพระราชทานเงินไปประทับในเรือ
 พระที่นั่งบัลลังก์ ทำราชวาทิจุทรงลอยพระประทับ
 แล้วโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจุกกอกไม้เพลิง
 ต่าง ๆ ตามเคย ครั้นลอยพระประทับแล้วเวลา
 ๘ ทุ่มเสด็จเสด็จขึ้น
 วันอาทิตย์ เดือนสิบสอง แรมค่ำหนึ่ง เวลา
 เช้า ๕ โมงเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จออกพระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงจุกเทียน
 เครื่องนมัสการ แล้วพระราชทานอาศาวาภิเษก
 ยาตราแก่พระสงฆ์ชาวภาคธรรมาภิเษก พระ
 สงฆ์รับพระราชทานฉิน ในพระที่นั่งอนันตสมาคม
 ๑๕๐ รูป รับพระราชทานฉินยพระที่นั่งสุทไธย
 สรวีย์ ๓๒ รูป พระบรมวงษาหลวงปฏิบัติ
 พระสงฆ์ตามเคย ครั้นพระสงฆ์รับพระราชทาน
 ฉินแล้ว สมเด็จพระวันรัตถวายอภิเษก พระ
 สงฆ์ถวายพระพรลากลับ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวจึงเสด็จประทับพระที่นั่งไทรน ข้าราชการ
 ผู้ใหญ่ผู้น้อย เจ้าทูลฉลองขลุ่ยพระบาท
 พระมนตรีกิจหน้าอกเมืองสระบุรี ๑ คมัย
 เมืองลพบุรี ๑ คมัย ซึ่งเก็บมายังกรมทูลพระ
 กรุณา ครั้นแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมขุน
 เจริญผลพูลสวัสดิ์ ไปเยื้องเปลี่ยนเครื่องทรง
 พระพุทธปฏิมากรแก้วมรกต ในพระอุโบสถวัด
 พระศรีรัตนศาสดาราม ครั้นสิ้นราชกรณเวลา
 เที่ยงแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้น
 ครั้นเวลาทุ่มเสด็จ โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระ
 พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ เสด็จ
 ออกทรงจุกเทียนเครื่องนมัสการ ทรงธรรมใน
 พระที่นั่งอันรินทรวินิจฉัย พระอริยมุนีถวาย
 เทศนา กัณฑ์หนึ่ง ครั้นเวลา ๕ ทุ่มเสด็จ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกพระที่นั่งจักรี
 กรมศิลปากร ทรงแวะที่วังราชยานแต่เคยขึ้นโค
 ก้านควันออก เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยเจ้า
 พนักงานตำรวจทหารหน้าตามเสด็จ ไปออกประ
 ทูลรับเสด็จ ประทูลทวาทินิยม ไปประทับ เสด็จพระ
 ที่นั่งราชกิจวิดิษย์แล้วทรง พระราชดำเนินประทับ
 ในเรือพระที่นั่งอนันตนาครี ทรงลอบพระประทีป แล้ว
 ไปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานทูลทูลไต่ถามทาง ๆ
 ตามเคย ครั้นลอบพระประทีปแล้วเวลา ๗ ทุ่ม
 เสด็จเสด็จขึ้น

วันจันทร์ เดือนสิบสอง แรมสองค่ำ เวลา
 เข้าไปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานกรมภูษามาตา
 เสด็จพระบรมอัฐิพระอัฐิออกมาประดิษฐาน ยังพระ
 ที่นั่งเสวยครุฑ ในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
 ครั้นเวลาเช้า ๘ โมงเศษ ไปรดเกล้าฯ
 ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาดุริฎคิ
 เสด็จออกทรงเทียบเครื่องมัสการ ที่พระที่นั่งอมริน
 ทรวินิจฉัยแล้วสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ กับพระ
 บรมวงษานุวงษทรงประเคนอาหารบิณฑบาตร แก่
 พระสงฆ์ ๒๔ รูป กับสามเณรเปรียญ ๘ รูป รับ
 พระราชทานฉัน ครั้นพระสงฆ์สามเณรรับพระ
 ราชทานฉันแล้ว สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 ทรงเทอดผ้าพระสงฆ์สัปการณ พระบรมอัฐิพระอัฐิ
 ๕๐๐ รูป ครั้นสัปการณแล้ว สมเด็จพระเจ้าลูกยา
 เธอ เสด็จขึ้น ในวันนี้ ได้ไปรดเกล้าฯ
 ให้เจ้าพนักงานนิมนตพระสงฆ์สัปการณพระอัฐิ ใน
 หอพระนาคอิก ๑๐๐ รูป ในพระราชมณเฑียร
 ๑๐๐ รูป แล้ววันนี้เป็นวันตักโคมไชยด้วย

วันอังคาร เดือนสิบสอง แรมสามค่ำ เวลา
 ย่ำค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก
 พระที่นั่งจักรีกรมศิลปากร พระบรมวงษานุ
 วงษ และข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย เฝ้าทูลละออง

ธุลีพระบาทโดยลำดับ พระมุนตรีพินิจหน้า
 ขอกเมืองสระบุรี ๑ ฉบับ เมืองเพชรบูรณ์
 ๑ ฉบับ เมืองลพบุรี ๑ ฉบับ รวม ๓ ฉบับ
 ขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา กับพระสุนทร
 มาตย์นำขอกเมืองลพบุรี ๓ ฉบับ พระยาพิ
 พังโกธยานำขอกเมืองนนทบุรี ๒ ฉบับ ขึ้นกราบ
 บังคมทูลพระกรุณา แล้วพระสุนทรราชเสถียร
 นำพระอภัยมณีศรีรักษา ผู้ว่าราชการเมืองสระบุรี
 กราบบังคมทูลลา ถลันออกไปรักษาราชการเมือง
 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเสื้อ
 ผ้าแลเครื่องยศ แก่พระอภัยมณีศรีรักษาตามสม
 คควร ครั้นสิ้นราชการแล้ว เวลาวันทุ่ม
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้น

วันพุธ เดือนสิบสอง แรมสี่ค่ำ เวลา
 เข้าไปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานนิมนตพระสงฆ์
 พระราชทานฉัน บนพระที่นั่งจักรีกรมศิลปากร
 ในการสวดโศกเงินเขี้ยวหวัค ครั้นเวลาบ่าย ๒
 โมงเศษพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเสด็จ
 ออกทรงจุดเทียนเครื่องมัสการ แล้วทรงจุด
 เทียนเครื่องสังเวย เจ้าพนักงานกรมพระอาลักษณ์
 อ่านประกาศ ครั้นจบแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว จึงพระราชทานใบอนุญาติเงินเขี้ยวหวัค
 แก่พระเจ้าบรมวงษเธอ กรมพระปวเรศวริยาลง
 กรณ์ แลพระบรมวงษานุวงษ ซึ่งทรง
 ผนวชทุกพระองค์ ครั้นแล้วพระเจ้าบรมวงษเธอ
 กรมพระปวเรศวริยาลงกรณ์ถวายอดิเรก พระ
 สัจมถวายพระพรลากลับ พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
 เจ้าพนักงานแจกเงินเขี้ยวหวัค พระราชทานแก่พวกราช
 แลข้าราชการกรมโหร กรมช่าง ๑๐ ทุ่ม
 แล้วไปรดเกล้าฯ พระราชทานตราตั้งให้นิเทศ
 ชาญเทศอเนก เป็นกษัตริย์ในกรมทหารมหาดเล็ก

รักษาพระองค์ ถ้อยคดีความ ๑๐๐๐ ภายใต้อลวง
 วาทีตยปรี. ทศสัตุคเคอธแณนุ เปนตุคเคอธแณน
 ในกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ถ้อยคดี
 ๔๐๐ ครั้นเวลาบ่าย ๓ โมงเสด็จขึ้น
 เวลาบ่าย ๓ โมงเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
 หัว กลับเสด็จออกพระที่นั่งจักรีมหา
 ปราสาทค้ำนคว้นออก พระบรมวงษานุวงษ
 แลข้าราชการฝ่ายทหารพลเรือน แต่งตั้งความ
 ยศชั้นเจ้าพลเอกเอกผู้พิระบาทโดยลำดับ เจ้า
 พนักงาน นำคอกเคเตาเปลี่ยนผู้ว่ากรมแทนกงสุ
 เฮอร์มันน์มิคเคอซิคเซนซิงเคอ เข้าเฝ้าทูล
 ลอองธุลีพระบาท แล้วคัดลอกเคตาเปลี่ยนนำ
 พระราชสาสน ของสมเด็จพระเจ้าเอมเปรอ
 กรุงเยอรมันขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ครั้นคอกเค
 คาเปลี่ยนกับมิคเคอซิคเซนซิงเคอ กรวยถวาย
 บังคมแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้น

ใบบอกหัวเมือง

พระมนตรวิพจนกิจ รัยพระบรมราชาญาณ
 นำบอกเมืองลพบุรี ๑ ฌบับ เมืองสระบุรี ๑ ฌบับ
 ซึ่งได้นำขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา ณวันเสาร์
 เดือนสิบสอง ขึ้นสิบห้าค่ำ ปีระกาชัศศก กับ
 บอกเมืองสระบุรี ๑ ฌบับ เมืองลพบุรีอีก ๑
 ฌบับ ซึ่งได้นำขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณา
 ณวันอาทิตย์ เดือนสิบสองแรมค่ำหนึ่งปีระกาชัศศก
 รวมเป็นสี่ฌบับ มาลงราชกิจจานุเบกษา ลง
 วันมาแต่ศาลาว่าการกรมมหาดไทย ณวันพุม
 เดือนสิบสอง ขึ้นสิบห้าค่ำปีระกาชัศศก

บอกเมืองลพบุรี

ในใบบอกเมืองลพบุรีฌบับหนึ่ง ซึ่งได้นำขึ้นบัง
 คมทูลพระกรุณา ณวันเสาร์ เดือนสิบสองขึ้น
 สิบห้าค่ำ นั้นมีความว่าข้าพระพุทธเจ้า พระยา

พิสุทธิธรรมราชา ผู้ว่าราชการกรมการเมืองลพ
 บุรี บอกรับเข้ามาว่า ไพร่เกิดลา พระราชทาน
 ฝ้ายไครยพระกระสุนเครื่องบริกษาร ขึ้นไปถวายพระครู
 แลพระธัมมซึ่งจำพรรษา อยู่ณวัดกระวิศวรราม
 วัดเสวราชทอง วัดมณีชลขันธ์ ค้ำนแหวนคุดะเคือ
 สิบสอง ขึ้นแะค่ำปีระกาชัศศก พระยาพิสุทธิ
 ธรรมราชากรมการ ได้จัดเรือขนานคายเพ
 ทยานผ้าขาว แล้วเชิญฝ้ายไครยพระกระสุนเครื่อง
 บริกษารทั้งในเรือขนาน แต่ไปทอดท่นมีการสม
 โภชที่หน้าเมืองลพบุรีค้ำนหนึ่ง ค้ำนรุ่งขึ้นณวัน
 เสาร์ เดือนสิบสอง ขึ้นแะค่ำเวลาเช้าได้นำฝ้าย
 ไครยพระกระสุนไปทอด วัดกระวิศวรรามที่ ๑
 พระครูญาณัญสมณคฤต เปนองค์ครองพระกระสุน
 พระสงฆ์ซึ่งสวดอันคัม ๗ รูป วัดเสวราชทอง
 ที่ ๒ พระครูสังฆการะ วาพะละวะบุรีคณาจารย์
 เปนองค์ครองพระกระสุน พระสงฆ์ซึ่งสวดอันคัม
 ๑๒ รูป วัดมณีชลขันธ์เป็นที่ ๓ พระครูวิญาณ
 พิรัตนเปนองค์ครอง พระกระสุนพระสงฆ์ซึ่งสวด
 อันคัม ๑๔ รูป แล้วได้ถวายเครื่องบริกษารไครย
 ฝ้ายสิบสองเสร็จแล้ว ขอพระราชทานถวายพระ
 ราชูปถัมภ์

บอกเมืองสระบุรี

ในใบบอกเมืองสระบุรีฌบับหนึ่ง ซึ่งได้นำ
 ขึ้นบังคมทูลพระกรุณา ณวันเสาร์ เดือนสิบสอง
 ขึ้นสิบห้าค่ำนั้นมีความว่า ข้าพระพุทธเจ้าพระ
 ยาพิไชยณรงค์สงคราม ผู้ว่าราชการเมือง
 พระสยามลาวขกัษัตริกรมการ เมืองสระบุรีบอก
 เข้ามาว่า ท่านเจ้าพระยาพลเทพเกษมทรา
 ยัตถ์ ได้มอบฝ้ายไครยเครื่องบริกษารพระกระสุนหลวง
 วัดสมุหประภิชฐาราม วัดเขาแก้วขึ้นไปให้พระ
 ยาพิไชยณรงค์สงคราม พระสยามลาวขกัษัตริ